

ОГЛЯД ФАУНИ ТРЕМАТОД МОЛЮСКІВ ЛІСОВОЇ ВОДОЙМИ БІЛОКРОВИЦЬКОГО ЛІСНИЦТВА

Житова О. П.

Житомирський національний агроекологічний університет, вул. Старий бульвар, 7, м. Житомир, 10008, Україна

Роботу виконано на матеріалах паразитологічних досліджень прісноводних молюсків лісової водойми Білокрівницького лісництва Олевського району Житомирської області, за період 2005–2008рр. Всього досліджено 1311 екз. молюсків. Збір та паразитологічні дослідження молюсків проводили за загальноприйнятими методами. У молюсків *Lymnaea corvus* (Gmelin, 1791) та *L. stagnalis* (Linne, 1758) було зареєстровано чотири види церкарій: *Cercaria armata* Sieb., *Cercaria stylosa* Linst., *Halpometra cylindracea* Zeder (родина Plagiorchiidae), *Tylodelphys clavate* Diesing (родина Diplostomidae) та метацеркарії *Cotylurus cornutus* (Rudolphi, 1808) Szidat, 1928 (родина Strigeidae). Встановлено, що церкарії у водоймі з'являються наприкінці травня, в цей же період у досліджених нами молюсках зареєстровано й метацеркарію *C. cornutus*. Загальна екстенсивність інвазії *L. corvus* за період дослідження становила $1,38 \pm 0,32$. Динаміка загальної екстенсивності інвазії *L. corvus* характеризується максимальним значенням у травні ($2,80 \pm 1,04$) та мінімумом наприкінці вересня ($1,0 \pm 0,70$), в жовтні зараження молюсків нами не зареєстровано. Графічна інтерпретація сезонної динаміки зараження *L. corvus* личинками і метацеркарями трематод, має вигляд двовершинної кривої з підйомами у травні та серпні. Індекс рясноти метацеркарій *C. cornutus* найбільшого значення набуває в травні ($0,07 \pm 0,17$) й серпні ($0,09 \pm 0,21$) та мінімального – у вересні ($0,03 \pm 0,11$). Отримані дані свідчать, що підйом зараження молюсків *L. corvus* зареєстрований в травні й серпні, зумовлює високу щільність інвазійних елементів в зовнішньому середовищі. Необхідно зазначити, що у досліджених *L. corvus* було відмічено явище множинної інвазії (метацеркарії *C. cornutus* та церкарії *C. stylosa*).

Отже, аналіз літературних джерел та результати власних досліджень свідчать, що видовий склад личинок трематод, екстенсивність інвазії та сезонна динаміка зараження молюсків у лісовій водоймі залежить від ряду факторів, серед яких основними є характер водойми, видовий склад молюсків, щільність їх поселення, видовий склад дефінітивних хазяїв та вплив антропогенних факторів.